

در معرفی و تجلیل از «امیر خسرو» موسیقیدان و شاعر پارسی‌گوی

بنیاد فرهنگی - هنری توس برنامه «جاده ابریشم» را به صحنه می‌آورد

● گفتگویی با «فخری نیکزاد» چهره با سابقه و محبوب تلویزیونی

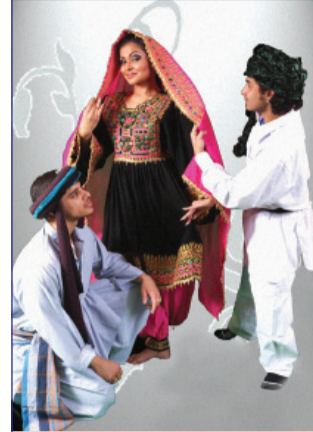
«بنیاد فرهنگ - هنری توس» به‌زودی هشتمین برنامه خود را به علاقمندان فرهنگ، ادب و هنر، در لندن عرضه می‌کند. این بنیاد که توسط خانم جمیل خرازی تأسیس شده پیش از این برنامه‌های پر بار و ارزشمندی در راستای معرفی هنر ایران در زمینه‌های گوناگون به‌اجرا گذاشته که با استقبال وسیع طبقات مختلف مردم در بریتانیا روبرو شده است.

هشتمین برنامه بنیاد توس که یکشنبه سوم مارس به‌اجرا درمی‌آید «جاده ابریشم» نام دارد که به معرفی و تجلیل از امیرخسرو (معروف به دهلوی)، شاعر، عارف و موسیقیدان برجسته و پارسی‌گوی هندوستان در قرن هشتم هجری اختصاص داده شده است.

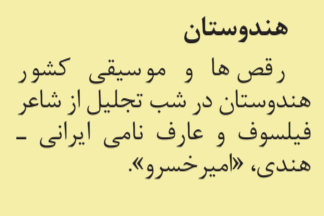
«جمیل خرازی» مدیر بنیاد توس درباره این برنامه می‌گوید: بیش از هزار سال، جاده ابریشم (مجموعه راه‌های تجاری که امپراتوری‌های چین و ایران را به اروپا و دنیای روم مرتبط می‌کرد) عمده‌ترین مسیر تجارت جهانی محسوب می‌شد و نه تنها بزرگترین حجم کالاها و خدمات بین‌المللی از این طریق مبادله می‌شد که این جاده در گسترش مبادلات فرهنگی و هنری جهانی و توسعه فهم و دانش بشری نقشی کلیدی داشت.

هزاران هنرمند و صنعتگر از بسیاری کشورهای مختلف نه تنها از این طریق از فنون و تجربیات یکدیگر آموختند که مرادوات و همکاری آنان در تقلیل تنش‌های مذهبی و قومی و افزایش صلح و همبستگی از طریق مبادلات فرهنگی و هنری بسیار مؤثر بود. امیر خسرو دهلوی فرزند خانوادای ترک که از شمال خراسان به هندوستان مهاجرت کرده بودند، نمونه گویایی از این گونه هنرمندان است. او شاعر پارسی‌گوی عارف و از آهنگسازان بنام قرن هشتم هجری بود. امیر خسرو در انتقال موسیقی ایرانی و عربی به هندوستان نقش برجسته‌ای داشت. بسیاری از دستگاه‌های موسیقی ایرانی که امروزه در خود ایران به فراموشی سپرده شده، به‌شکرانه زحمات او در موسیقی کلاسیک شمال هندوستان کماکان حفظ شده است.

شخصیت امیرخسرو دهلوی در میان بسیاری از اقوام مختلف در مسیر جاده ابریشم محبوب و شناخته شده است و برنامه جاده ابریشم بنیاد توس با الهام از سفرنامه مارکوپولو، شرکت کنندگان را به شهرهایی در مسیر این جاده خواهد برد تا از طریق شعر، نمایش، موسیقی و رقص، گوشه‌هایی از این تبادل غنی فرهنگی را یادآور سازد.

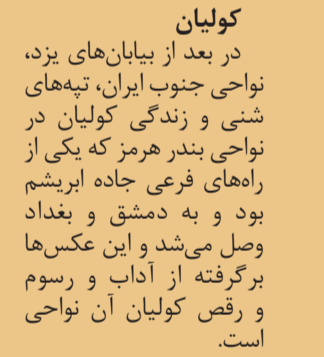
افغان
مربوط به رقص‌های افغانستان

چین
جاده ابریشم در طی هزار سال کشور چین را به امپراطوری ایران و روم و قاره اروپا وصل می‌کرد و این عکس‌ها برگرفته از رقص‌ها و در توضیح آداب و رسوم کشور چین است که در آن زمان به‌اسارت در دست مغولان بوده است.

مارکو
قصه زندگی و سفرهای پر ماجرای جهانگرد معروف «مارکوپولو» که به‌قلم دوست نویسنده‌اش «روستی‌چلی» تحریر شد. او در تمام این برنامه نقل سفرهای خود را به‌صورت نمایشی اجرا می‌کند. نقش مارکو را «سامان خلاه» بازیگر سینما و تئاتر و دوبلور متبحر ایرانی و نقش روستی چلی را «داریوش الوند» خواننده معروف اجرا می‌کنند.

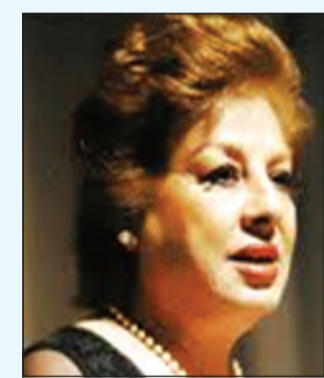

کولیان
در بعد از بیابان‌های بزد، نواحی جنوب ایران، تپه‌های شنی و زندگی کولیان در نواحی بندر هرمز که یکی از راه‌های فرعی جاده ابریشم بود و به دمشق و بغداد وصل می‌شد و این عکس‌ها برگرفته از آداب و رسوم و رقص کولیان آن نواحی است.

– متأسفانه بنا بر قولی که همه ما به یکدیگر دادیم معرفی و یا توضیح برنامه‌های آینده همیشه با بنیانگذار، «خانم خرازی» است.

● می‌توانید بگوئید برنامه‌های چنین پر محتوا چرا فقط سالی یک بار به صحنه می‌آید؟
– جوانان در سؤالاتان است؛ می‌گوئید پر محتوا، فکر نمی‌کنید چقدر به تحقیق و جمع‌آوری مطالب و افراد احتیاج است. ما در خاک غیر خودمان هستیم و دسترسی به منابع موقت طبیعتاً بسیار مشکلتر از زمانی است که در ایران بودیم. هنرمندانی که قبول شرکت در برنامه می‌کنند معمولاً از کشورهای مختلف جمع‌آوری می‌شوند و به لندن سفر می‌کنند؛ و همینطور نیاز به تمرینات بسیاری نیز هست تا همه چیز با هم هماهنگ شود. در نتیجه بسیار کار مشکل و پر زحمتی است و امکان اجرای بیشتر از یک برنامه در سال نیست.

● خانم نیکزاد، گذشته از این برنامه، کمی هم از خودتان بگوئید؛ خارج از برنامه چه می‌کنید، روزهایتان را چگونه می‌گذرانید، تفریحاتتان چیست؟
– والله چه بگویم، وقتی بچه و جوان هستیم روزها بسیار دیر می‌گذرد ولی حالا که فرصتی برای کاری نیست بیشتر اوقاتم صرف خواندن می‌شود. گاهی با دوستان هستم و گاهی خیره در جعبه جادونی.

● شما چهره محبوب و آشنای تلویزیون ملی ایران هستید که در سالهای بعد از انقلاب بسیار کم فعالیت داشته‌اید ولی به‌طور مرتب در هشت سال گذشته فقط با بنیاد توس همکاری داشته‌اید. آیا اهداف این بنیاد و یا محیط کاری در آنجا باعث این ترجیح شده است و یا حاضرید با کانون‌های فرهنگی دیگر نیز همکاری کنید؟
– انطور هم که می‌گوئید بدون فعالیت نبوده‌ام. در زمانی که بی‌بی‌سی فارسی فقط رادیو بود و هنوز تصویر تلویزیون نداشت با آنها چند برنامه داشته‌ام؛ همچنین مدت پنج سال با تلویزیون رنگارنگ لندن همکاری داشتم. چند برنامه هم برای «ایران هریج» اجرا کردم، ولی اگر واقعیت را بخواهید چندان برایم راضی کننده نبود. بدون اینکه قصد توهین به سازمان خصوصی را داشته باشم، باید بگویم در سطح برنامه‌هایی که تا آن زمان با آنها آشنا بودم، نبود. البته محیط و امکانات را هم نباید نادیده گرفت. تا اینکه هشت سال پیش برای اجرای بزرگداشت خانم لعیت والا دعوت شدم و از آنجائی که شخصیت لعیت عزیز برایم بسیار والا و قابل احترام بود، با اشتیاق، اجرای برنامه را به‌عهده گرفتم، و از اینجا بود که همکاری رسمی خودم را با بنیاد توس شروع کردم. و اهداف و محیط دوستانه در آنجا باعث شد که با آنها بمانم، و به‌جرات می‌توانم بگویم

● آیا از برنامه‌های آینده این بنیاد می‌توانید گزارش کوتاهی به ما بدهید و آیا همواره در راستای توضیح هنر و فرهنگ ایران زمین خواهد بود و یا در آینده ممکن است که این بنیاد به برنامه‌های تفریحی هم بپردازد؟